

MUOVITEOLLISUUS RY
Finnish Plastics Industries Federation

Muovipakkaus ei ole ongelma vaan toimiva pakkausratkaisu

Johanna Sinisalo kirjoitti Helsingin Sanomien Tiede -sivuilla kolumnissaan (HS 22.6.2015 ” Miksi ruoka pakataan neutronipommin kestävään Barbien kahluualtaaseen” paperisessa versiossa Muovinen maailma -otsikolla) muovipakkauksista ja niiden aiheuttamista ongelmista. Kirjoituksessa oli paljon hyvää asiaa kirjailijan taidolla ja vapaudella laadittuna, mutta oli siinä myös muutamia asioita, jotka tahattomasti tai tarkoituksella on ymmärretty väärin ja joihin on syytä esittää perusteltu toinen näkemys.

Muovit ovat ryhmä materiaaleja, jotka on valmistettu erilaisista raaka-aineista ja joilla on erilaisia ominaisuuksia. Yhteistä muoveille on, että ne on aikaisemmin valmistettu uusiutumattomista raaka-aineista – useimmiten raakaöljystä tai maakaasusta. Muoveilla on kiistattomia etuja puolellaan. Ne ovat kevyitä, hygieenisinä, kestävät kolhuja ja kosteutta, ovat rasva- ja kaasutiiviitä. Näiden hyvien ominaisuuksien vuoksi muoveja käytetään esimerkiksi pakkauksiin. Muovien ansiosta pakkaukset suojaavat tuotteita entistä paremmin ja varmistavat, että Sinisalonkin mainitsemat elintarvikkeet saavuttavat kuluttajat terveellisinä ja turvallisina. No, neutronipommia muovipakkauskkaan tuskin kestää eikä barbien kahluualtaan muovi ole hyväksytty elintarvikekontaktiin.

Uusiutuvista raaka-aineista valmistettävien muovien osuus on kasvussa. Muoveja on kehitetty jo yli sadan vuoden ajan ja työ jatkuu edelleen. Kehitystyön ansiosta muovituotteiden ominaisuuksia on pystytty parantamaan ja samalla on osaltaan mahdollistettu nykyinen elämänmuotomme. Ilman muoveja pitäisi useimpia tuoretuotteita hakea kaupasta päivittäin nykyisen esim. kerran viikossa - rytmin sijaan. Pakkausten järeydestä Sinisalo on turhaan huolissaan – pakkaukset ovat elintarvikeeturisuudelle suuri kustannuserä ja niihin ei varmasti tuhlaata rahaa enempää kuin on taloudellisesti järkevää. Pitkälle jalostetut muovituotteet eivät ole halpoja vaan merkittävä kustannuserä.

Kun vertaillaan erilaisia pakkauksia toisiinsa on hyvä muistaa, että monet niistä ovat ns. hybridejä eli sisältävät monia materiaaleja. Myös kartongista valmistetut nestepakkaukset on pinnoitettu muovilla ja joskus myös alumiinilla erilaisten säilyvyys- ja tiiviysominaisuuksien saavuttamiseksi. Yhdistelmillä haetaan oikeaa ominaisuuksien ja kustannusten tasapainoa. Samalla kierrättämisen haasteet kasvavat. Edellä mainittuja nestepakkauksia osataan jo kierrättää niin, että kuidut, muovi ja alumiini saadaan erotettua ja ohjattua taloudellisesti järkevään käyttöön.

Kuten Sinisalo mainitsee, ensi vuoden alusta pakkauksia markkinoille tuovat vastaavat myös niiden keräämisestä ja kierrättämisestä eli tuottajavastuusta. Kun keräysverkosto on rakennettu on kuluttajilla aiempaa laajempi mahdollisuus palauttaa käytetyt pakkaukset kierrätykseen. Muovipakkaus kuuluu käyttönsä päätteeksi asialliseen kierrätykseen tai jätehuoltoon. Roskaaminen ei ole koskaan hyväksyttävää.

Sinisalonen kolumnissaan huonona esimerkkinä mainitsema jogurttipikarien kaatopaikalle vienti on jo historiaa ja tulee loppumaan kokonaan, kun muoviakin koskeva kaatopaikkakielto astuu maassamme voimaan 2016. Jo nykyään yli 90 % syntyvästä pakkausjätteestä kierrätetään ja hyötykäytetään.

EU:n jätehierarkiaan viitaten Sinisalo toteaa, että kaikkein parasta olisi ehkäistä jätteen syntymistä tehokkaan jätehuollon ja kierrätyksen sijaan. Tässä kohdassa olisikin paljon tekemistä sillä nykyään EU on jäteasioissa kuin huippusuunnistaja, jolta puuttuu tieto nykyisestä sijainnista. Jäteasioissa se tarkoittaa, että kaikki EU-maat tilastoivat jätteensä ja niiden keräämisen ja kierrättämisen omalla tavallaan. Merkittävät tavaravirrat, kuten nettikauppa, jäävät tilastoinnin ulkopuolelle. Samoin pohjoismaissa erittäin merkittävä kuljetuspakkausten uudelleenkäyttö leipomo-, liha- ja maitotaloustuotteissa on jäänyt tähän asti komission kiertotaloussuunnitelmissa huomioimatta.

Pakkauksia koskevassa julkisessa keskustelussa unohtuu liian usein pakkauksen varsinainen tehtävä; tuotteen suojaaminen. Tämän perustehtävän lisäksi pakkauksella on paljon muitakin tehtäviä; viranomaisen edellyttää informaatiota, brändinomistaja markkinointiviestintää, kauppa ja kuljetus sopivuutta logistiikkaketjuun. Perustehtävän merkitystä kuvaa esimerkki: jos maailman nykyinen maataloustuotanto pakattaisiin niin, että pilaantumisen aiheutuva hukka puolitetaan, riittäisi nykytuotanto myös tulevaisuuden kasvavalla väestölle. Pakkaus - ei edes muovipakkaus - ei ole yhteiskunnallinen ongelma, vaan se on ratkaisu yhteiskunnallisiin haasteisiin mm. globaalisti uhkaavaan ruokapulaan!

Tämän vastineen laatimiseen ovat osallistuneet mm. Pakkausyhdistyksen Antro Säilä ja Muoviteollisuus ry:n Vesa Kärhä.

Muovialan kouluttaja Timo Malén on toimittanut Helsingin Sanomille oman vastineen samasta aiheesta.

Malén Timo: Vastine Sinisalonen Barbie-kolumniin

18KB, päivitetty 26.6.2015

Muoviteollisuus ry | Eteläranta 10, 00130 HELSINKI | PL 4, 00131 HELSINKI | Puh. 09
172 841 | Faksi 09 171 164 | info@plastics.fi |